Ч. 44. Львів, четвер 13. квітня 1922. Почтову належність оплачено гуртом. Рік I.

ГРОМАДСЬКИЙ ВІСТНИК

Виходить о годині 7. рано.

ПЕРЕДПЛАТА: Місячно в краю 700 М. ЗА ГРАНИЦЕЮ: В Америці 1 дол., Франції, Голяндії, Бельгії 10 фр. фр., Італії 10 лірів, Швайцарії 5 фр. шв., Німеччині 75 марок, Чехословаччині 25 корон ч., Болгарії 50 левів, Румунії 50 лей, Австрії 1400 корон. Зміна адреси 50 марок польських.

ОГОЛОШЕННЯ: Рядок дрібного друку або його місце в рубриці „Оголошення" 40 М., в „Надісланім", в „Оповістках" і некрольоґи 60 М. Між новинками і в редакційній части 100 М., на першій стороні 160 М. За дрібні оголошення 12 М від слова; товстим друком подвійно. В неділі і свята 50% дорозче.

Один прим. 30 Мкп.

РЕДАКЦІЯ, АДМІНІСТРАЦІЯ й ЕКСПЕДИЦІЯ: ЛЬВІВ, РИНОК ч. 10

8 МАРОК КОШТУЄ 100 штук тутюк AIDA дешевше в рульонах як в пуделках тої самої якости. Паперці і тутки правдиві лише з водним знаком „Шабелька". 2 10

Львів, 12. квітня 1922.

Східна Галичина і Ґенуа. Федір Савченко в своїй (літографованій в Парижі) „Українській Республіці" (ч. 91.) пише: „Ходять чутки, що ніби-то чехословацький міністр Бенеш, після повороту з Льондону, сказав, що Англія схиляється залишити Галичину під польською владою. Коли це дійсно так, то конференція в Ґенуї, чи одна із слідуючих за нею — в Празі чи Копенгазі — затвердять сучасний стан річей на Сході і трагічний поділ України." Одночасно польська преса затирає руки з надмірної радости з приводу приняття польського міністра закордонних справ Скірмунта в Льондоні. Бо й якжеж? Хібаж п. Скірмунта не просили на снідання, хібаж Його Величність король Великої Британії й Ірляндії не притримав п. Скірмунта аж дві години у себе, хіба вкінці зненавиджений Льойд Джордж не виставив п. Скірмунтови свідоцтва спосібного дипльомата? Є отже причини до радости і втіхи.

Та то іще не все. Польща одержала в Англії кредит у висоті 4 міл. фунтів штерлінґів, а „Таймс" з того приводу написав (23. марта), що „є це один з найбільших кредитів, уділених якій-небудь з европейських держав". До того додає ще польська преса, що Англія заспокоює Польщу в питанню границь, бо східні границі польської держави вирішив вже рижський трактат.

Колиб справді всі ці донесення відповідали правді, то ми не малиб ніяких основ до оптимізму, навпаки булиб приневолені як найбільш чорно і з розпукою глядіти в нашу будуччину. Та перший погляд на всі ті донесення переконує нас, що вони мають свою Ахілеву пяту. Радість з приводу становища Англії є що найменше передвчасна. Перш усього булоб наївністю допускати, що залізно послідовна англійська політика може змінитися задля гарних очей п. Скірмунта. Не дасться заперечити що в останніх часах польська загранична політика може похвалитися деякими успіхами, але ті успіхи здобула вона виключно завдяки натискови Франції. Без французької допомоги п. Скірмунт не рушив би з місця.

Щож до Англії, то декілька компліментів англійського короля і протекційне поклепання по плечу п. Скірмунта з боку Льойда Джорджа не можуть дати основи до надмірної радости. Зрештою, всі ці компліменти зводяться не так до відносин Англія — Польща, як радше Англія—Франція. Французькі підготовання до Ґенуї розпочалися творенням бльоків підпор: з одного боку мала антанта, з другого балтійський союз. Стовпом обох цих бльоків зроблено Польщу. Англія постановила захитати цею осередною підпорою і тим способом підставити ногу Франції. Зрештою Польща вже сама схитнулася у своїй поставі через підписання п. Йодком тзв. рижського протоколу з домаганням визнати большевиків de iure. Льондонські чемности були дальшим продовженням змагання довести до дізгармонії між Польщею і Францією. Розділивши їх, можна лекше і доцільнійше провести свою політику, розуміється — в незміненій суті. Але цікаве одно: Саме тоді, коли польска преса вдаряє у радісні дзвіночки, якось мимоходом забуває згадати про становище Керзона, котрий на передодні свого виїзду до Ґенуї так [illegible], що навіть не міг приняти п. Скірмунта. Чи це мниме роздвоєння державних мужів Англії у відношенню до Польщі не нагадує нам такої самої сцени з Союза Народів, коли то льорд Сесіль горячо промовляв за натиском в справі негайного вирішення долі Східної Галичини, а другий представник Велико Британії Фішер казав не спішитися?

Також радість з приводу 4 міл. англійського кредиту і вислову „Таймс-а" є пересадна, бо недавно таки менший від Польщі Чехословаччині уділено 10 міл. кредиту з тою ріжницею, що Чехословаччина одержала його готівкою, а Польщі вже виплачено четвертину уділеного кредиту в натураліях. Отже й вислів „Таймс-а" є одним з передґенуенських компліментів. Намагання Англії йдуть в напрямі ізоляції Франції, з котрою після її „побіди" світ не може дати собі ради.

Польська преса, говорячи про зафіксовання з боку Англії границь рижського трактату, промовчує, що тут мова тільки про східні границі Польщі, а не про полудневосхідні. В Ризі установлено границі між Польщею і Росією та Рад. Україною, але — розуміється — тільки на тих областях, котрими мали право розпоряджуватися обі ті держави. Ясно, що це не могло відноситися до Сх. Галичини, над котрою суверенні права переняли держави антанти. Зрештою, відносно Сх. Галичини Сов. Росія з Рад. Україною встановили тільки західні границі Рад. України, а не східні границі Польщі.

Вкінці, колиб постанови рижського трактату в цілости мали бути затверджені, то по що в такім випадку Льойд Джордж заходився би біля створення в рамах ґенуенської конференції Найвищої Ради. Яка ціль і задача булаб такої інституції?

Це все дає нам привід з великими застереженнями брати донесення про полишення Галичини під польською владою, а навпаки наповнює нас надією, що в справі Сх. Галичини в Ґенуї буде сказане останнє слово згідно з проклямованими антантою тезами про самоозначення народів.

ВЕЛИКОДНЕ ЧИСЛО одержать лише ті Вп. Передплатники що не залягають з передплатою за квітень ц. р.

Велика Україна.

Повстання.

„Істернпрес" доносить з Константинополя: „На стації Фастів повторюються постійно напади партизантських відділів з під Білої Церкви. В цій области фактично большевицька влада не істнує. Дуже численні відділи повстанців ділають також в губ. Могилівській і Гомельській. Поміж Ніжином і Черниговом поновились напади на залізну дорогу. Особливо дається в знаки большевикам партизантський відділ отамана Голяка. З настанням весни надпються скріплення повстанчого руху".

Херсонщина вимирає.

Як подає совітське радіо, Херсонщина перемінюється в справжнє кладовище. Сконстатовано масові випадки помішання ума. Наслідком того, що з братських могил забирано трупи, на кладовищах уставлено сторожі („Істернпрес").

Воєнні приготовання в Одесі.

По звісткам з Одеси, командант Одеського відтинка, матрос Дибенко, одночасно начальник перекопської дивізії, при перегляді військових частин взивав „бути на поготівлю, бо наближається день, коли з червоного Кремлю рознесеться давно ожидана вістка про боротьбу за освободження братів, що стогнуть з Бесарабії під ярмом буржуазії й помішиків". Дибенко взивав червоноармейців до витривалости, представляючи приманчиву перспективу близького будучого „коли відкриються скритки бесарабських буржуїв". („Істернпрес").

Перед конференцією в Ґенуї.

(Докінчення.)

Вислід конференції буде залежати від того, котре угруповання побідить. По останній промові Льойда Джорджа Франція найшлася в блуднім колесі, і сьогодня вже є ясним, що вона буде відгравати неґативну ролю. Франція не криється з тим, що коли вона бере участь в конференції, то не робить вона цього з переконання, але з огляду на зобовязання, які переняв на Францію Бріян в Канах. Може виведе її з блудного колеса Льойд Джордж, який в переїзді до Ґенуї має поступити до Парижа в цілі відбуття ще конференції з п. Поанкаре. Останні відомости говорять, що міністер Барту, провідник французької делеґації, на якого, як відомо, дуже неприхильним оком дивляться в Англії, не буде навіть мати права децизії, а лише всі ухвали конференції буде принимати „ad referendum" і щойно Париж буде рішати, чи французька делеґація має на поодинокі справи дати згоду, чи ні. Французька преса від другої промови англійського премієра губиться в ріжних домислах. Одні є тої думки, що Льойд Джордж тому так „архідипльоматично" сконструував свою промову, бо хоче заскочити „чимсь" саму конференцію. Се „чимсь" малоб бути те, що він хоче: 1) або утворити на конференції окрему першу політичну комісію, яка булаб суроґатом Найвищої Ради та вирішувала би справи політичного характеру: або 2) бажав би, щоби рівночасно з нарадами конференції відбувала свої наради Найвища Рада і вирішувала також питання політичні; або 3) Льойд Джордж має укритий намір утворити вже в Ґенуї нову Найвищу Раду, до якої малиб увійти ще й Німеччина а навіть Совіти, хочби з дорадчим голосом.

Сі комбінації, очевидно, відкидає з гори п. Поанкаре, а щоби не допустити до засідань Найвищої

Пр. 102|22. В Імени Річипосполитої Польської! Суд окружний карний яко Трибунал пресовий у Львові рішив на внесок Прокураторії Державної, що зміст часописи „Громадський Вістник" ч. 39. з дня 6. квітня 1922. в артикулі під наголовком 1) „Нова небезпека" в уступах а) від слів „Слово прийшло" до слів „триває аж до тепер", б) від слів „Нас небагато" до слів „польських законів", 2) в рубриці „Новинки" а) наголовок артикулу уміщеного в четвертій шкальті шестої сторони і часть того артикулу від слів „а скільки" аж до кінця артикулу містить в собі єство ad a) злочину з § 65a) з. к. ad 2) проступку з § 300 з. к. узнав доконану в дни 5. квітня 1922. р. конфіскату за оправдану і зарядив знищення цілого накладу і видав по думці § 493. п. к., заказ дальшого розширювання того друкового письма. Заразом видав наказ відвічальному редакторови тої часописі, щоби се рішення помістив безплатно в найблищім числі і то на першій стороні. Невиконання того наказу потягає за собою наслідки предвиджені в § 21 зак. друк. з 17. грудня 1862. Д. п. д. № 6. ex 1863 а іменно засудженнє за переступство на гривну до 400 Мкп. — Львів, дня 6. квітня 1922.

(Підпис нечиткий).

Ради, або її сурогату в Ґенуї, а тимсамим до вирішування політичних питань, вислав до Африки Міґерана, а себе тим способом змусив залишитися на „господарстві" в Парижі.

Але є ще другого рода справи, над якими Франція не позволяє дискутувати в Ґенуї, се ті, над якими була мова в Бульонь, та в яких Льойд Джордж уступив п. Поанкаре. Тимчасом французька преса мимо того підозріває Льойда Джорджа, що він і дальше хитрить. Сьогодня „Евр" пише, що Льойд Джордж готов таки в Ґенуї поставити до конференції отсі домагання: 1) негайне визнання de iure Совітів, 2) обмеження мілітарної сили Польщі, 3) обмеження зброєнь на континенті. До того, якраз сьогодня зібрався ще на передконференцію бльок невтральних держави в Швайцарії, і як останні депеші доносять, він бажає поставити до конференції в Ґенуї домагання: рішити розумно справу німецьких репарацій. Так виходилоб зі згаданих відомостей, що якраз ті справи, над якими дискусії Франція за ніяку ціну допустити не хоче, вони силою своєї ваги вдираються самі на денний порядок нарад в Ґенуї.

Не від річи буде згадати, що Англія, на передодні ґенуенської конференції зашахувала в дуже зручний спосіб Францію, а то в той спосіб, що зажадала в рішучий спосіб звороту воєнних довгів, які Франція завинила Англії, а які виносять 25 міліярдів золотих французьких франків. Надто домагається Англія шість відсотків від тої суми від р. 1919. Як відомо, Англія на конференції в Hythe 1920 р. згодилася, щоби цей довг був сплачений щойно по 30 літах і то без проценту. Є се не аби який шах Англії в сторону Франції.

Котре угруповання в Ґенуї побідить, трудно предвидіти, читачі самі потягнуть собі висновки в однім і другім випадку. Я пригадаю лише один приклад з минулого. Англія свого часу, не зважаючи на протести свого союзника Франції, заключила на власну руку торговельний договір з Совітами. Франція у відповідь визнала офіціяльно південне російське правительство Врангля. В консеквенції обох потягнень являється сьогодня конференція в Ґенуї. Хто кого перехитрив, ясно, бо Англія розкладає свої політичні пляни на роки та переводить їх консеквентно, хоч на позір виглядає, що вона Франції все уступає...

Речник малої антанти д-р Бенеш, в своїм передвчерашнім експозе, яке виголосив він у чеськім парляменті, пророкує, що побідить компроміс. Може бути, — але сам д-р Бенеш стоїть на роздоріжю, що слідне в цілій його промові. Він сам заявляє, що „треба жалувати, що підготовчі праці до конференції в Ґенуї не поступили настільки, як сього треба було бажати, бо незафіксовано ідей і цілей ясно і конкретно..." Він зупинився довше лиш над російською проблемою, але й тут ствердив, що відносно сеї справи дотепер не поставлено для конференції одноцілої витичної лінії. А чейже се питання передусім дотикає малу антанту, а з окрема Чехію. Значить, п. Бенеш навіть в Льондоні не міг збагнути, як задумує Льойд Джордж поступити з Совітами. Зате Бенеш подав економічну сторону програми ґенуенської конференції, яка обіймає: 1) управильнення державної фінансової господарки, 2) проблєма валюти, 3) справа емісійних банків, 4) орґанізація кредиту, передовсім міждержавного кредиту, 5) полекші ввозу і вивозу і загальний статут консулярний, 6) піднесення правної забезпеки для чужинців в їх торговельних і економічних зносинах, зокрема охорона майна, індустрії, літератури і штуки, 7) ґарантії для допущення чужинців до виконування економічної діяльности та 8) усунення всяких перепон транспорту, а передовсім справи тарифної політики.

По відомостям з Ґенуї, проектується ще перед отворенням самої конференції, відбуття нарад премієрів, членів Найвищої Ради, яка має усталити, зглядно прояснити програму конференції. Опісля італійський премієр Де Факта отворить в понеділок 10. с. м. конференцію і обійме над нею президію. Міністер Шанцер в італійськім парляменті заявив, що зараз першого дня будуть зложені чотири комісії, а то: 1) для справ Росії, 2) фінансова, 3) торговельна, і 4) комунікаційна.

Сьогодня почали вже масово зїздитися делеґації поодиноких держав. Перша прибула часть італійської делеґації, опісля польський міністер Скірмунт в повороті з Льондону, якому, як говорять, не повелася поїздка до Льойда Джорджа. Вечером сьогодня прибуває фінляндська делеґація і часть англійської. В четвер прибуває Бенеш і секретаріят Міжнароднього Бюра Праці в Женеві. В пятницю приїздять Болгари, Югославяне і Японці. В суботу вечером Льойд Джордж, Шанцер, німецька делеґація, друга часть італійської делеґації. В неділю прибуває премієр Італії і президент конференції Де Факта. Ґенеральний секретаріят конференції находиться в королівськім замку. Від нині функціонує вже пряме получення з Льондоном, Парижем і Берліном. Кошти новоуряджених далеких телефонічних получень виносять 12 міліонів лірів. Англійська і французька делеґації, як гості, живуть на кошт італійського уряду, инші удержують самі себе. Коли конференція не буде мати виглядів на поводження, то покінчить свої наради до 8 днів, коли будуть вигляди на поводження, потреває около місяця.

Дня 10. ц. м., себто в найблизчий понеділок, будуть звернені очі цілого світа на Ґенуу, родинне місто Христофора Колюмба. Звідтам будуть вижидати вісток усі народи світа, в першу чергу український народ галицької землі, бо його територія найбільше зруйнована і через те відбудова її економічна і політична конечна і негайна.

При зміні адреси просимо не забувати подати і попередну свою адресу.

Кольонізація.

Projekt Towarzystwa parcelacyjno-osadniczego dla kresów Rzeczypospolitej Polskiej.

(Продовження).

Musiałoby się więc, odpowiednio celowi stworzyć organizację pozapaństwową — swobodną i niekrępowaną formułami hierarchicznymi i biuralistycznymi.

Byłyby do wyboru dwa typy: jeden niemiecki, znajdujący swój wyraz w działalności komisji kolonizacyjnej — drugi angielski, polegający w koncesjonowaniu spółki takiej jak n. p. Transval Company, West Indian Company i inne. Forma druga jest dla Państwa wygodniejsza — o ile się zważy że spółka taka działając w interesie narodowym i Państwa — mimo to uwalnia Państwo od wszelkiej odpowiedzialności, gdy przeciwnie działalność w pierwszym wypadku idzie wyłącznie na karb Państwa.

Działalność komisji kolonizacyjnych dała wyniki marne pod względem faktycznym w stosunku do użytych środków, a na rząd niemiecki ściągnęła oburzenie całego świata — działalność kompanji angielskich doprowadziła do rezultatów wiekopomnych przy małem zaangażowaniu państwa.

Naturalnie, si licet parva componere magnis — nie może być mowy o kompanji w znaczeniu angielskiem, gdyż ani teren, ani czas, ani rozmiar na to nie pozwalają, ale rozchodzi się o swobodę ruchów dla spółki utworzyć się mającej w ten sposób, by utworzenie jej i działalność na pozór i na zewnątrz były zupełnie samodzielne.

Rozchodzić się będzie o to, by gdzie tylko można postawić polskiego chłopa na posterunku, bo tam, gdzie noga polskiego chłopa postanie — tam jest i będzie Polska.

Nie wolno jednak ani tego celu zbyt jaskrawo wysuwać, nie można, całkiem pomijać ludności miejscowej o ile to może się stać bez niebezpieczeństwa narodowego i o ile przeważające względy ekonomiczne za tem przemawiają.

Postępować musi się energicznie, ale i ostrożnie i oględnie z uwzględnieniem interesów ogólnych i narodowych z jednej strony, ale także z uwzględnieniem interesów indywidualnych i miejscowych.

Organizacja państwowa temu ostatniemu zadaniu bezwarunkowo sprostać nie może — i to jest dalszym motywem za projektowaną przez podpisanych organizacją.

Nie zamykamy oczu na to, że przeciwko naszej organizacji, która oczywiście doskokałą być nie może, która jest dzieckiem konieczności chwili — mogą być wysunięte argumenta z pozorem słuszności.

Najważniejszymi z nich są, że organizacja ta będzie polegała na zyskach prywatnych i że kierunek działalności raz podjętej, stanie się obcym interesom państwowym.

Otóż obydwa te argumenty mogą być odparte fem, że w skład organizacji wejdą ludzie pewni pod względem narodowym, ludzie fachowi, którzy całe swe życie dotychczasowe spędzili na kresach, którzy wyłącznie sprawą agrarną się zajmowali, którzy mają nietylko wykształcenie teoretyczne — ale ponadto wszystko: znajomość osób, terenu i całego splotu zawiłych stosunków, a których charakter nie podlega wątpliwości. Najlepsze ustawy i organizacja chybią, jeżeli znajdą się w rękach ludzi nieodpowiednich.

Wykonanie idei zależne przedewszystkiem od ludzkich indywidualnych wysiłków — jest równie ważne, jak idea sama.

O ludzi odpowiednich przedewszystkiem się rozchodzi — a obawę

ЙОГАН ҐОТЛІБ ФІХТЕ.

35)

Промови до німецького народу.

Переклав М. ЄВШАН.

(Продовження.)

Що ті християнські вчителі з староримської освіти та мови розуміння до тих новонавернених не допускали більше, як се було потрібне для їх цілей, розуміється само собою; і в тому лежить причина упадку та завмертя римської мови в їх устах. Коли опісля до рук тих народів дісталися правдиві та нефальшовані памятники старої освіти, і тим самим збудився в них нахил самочинно думати та розуміти: то, з огляду на те, що той нахил був для них новим і чужим, а з другого боку ніякий одідичений страх перед богами не протиділав йому, противенство сліпої віри і тих дивних річей, які протягом віків були предметом її, мусіло на ті народи далеко тяжче вдарити, як на Римлян, коли до них прийшло насамперед християнство. Вияснення цілковитого противенства при помочі того, в що досі вірилося, збуджує сміх; ті, що вияснили загадку сміялися та кепкували, а самі жреці, що також ту загадку розгадали, помагали сміятися. забезпечені тим, що доступ до старинної освіти, яка могла би вияснити чар, був можливий лише для дуже нечисленних. Я вказую тут передовсім на Італію, як на головний тоді осідок новоримської освіти, від котрої инші новоримські племена під кождим оглядом дуже далеко осталися позаду.

Вони сміялися з обману, бо не було в них ніякої поваги, яка була би обурена тим обманом; завдяки тому виключному посіданню незвичайної освіти, вони ставали тим певнійше шляхотною та освіченою верствою, і зовсім не противилися тому, що широкий загал, для якого вони не мали серця, був і на далі відданий на поталу обманови і таким чином був удержуваний в послуху і для їх цілей. І так лише могло бути, що народ обманювано, а шляхтич використовував обман і сміявся з цього; і правдоподібно було би так було й далі, аж до кінця днів, коли би в новім часі не було нічого крім Новоримлян.

Маєте тут ясний причинок до того, що передтим було сказано про продовження старої освіти новою і про участь, яку можуть мати в тім Новоримляне. Нова ясність вийшла від старих, вона стала наперед осередком новоримської освіти, де вона виобразувалася лише як розумове пониманнє, не захоплюючи життя та не перетворюючи його.

Дотеперішній стан річей не міг одначе тревати довше, як тільки те світло захопило дійсно поважний та навіть в життю релігійний ум, в який оскільки він був речником народа, воно легко могло защіпити поважнійший погляд на справу, а той народ знайшов пануючих, що рахувалися з його рішучою потребою. Хоч як низько могло впасти християнство, то все таки остається в ньому один головний складник, в якому є правда і який напевно будить життя, яке є дійсним та самостійним життям; питання: що ми маємо робити, аби доступити блаженства? Упало те питання на мертвий ґрунт, де воно або взагалі лежало на місці, хоч така річ як блаженство серіозно можлива, або хочби те питання й було приняте, не доставало сильної та рішучої волі, аби самому стати блаженним, то на тім ґрунті і релігія зараз з самого початку не впливала на життя та волю і остала лише в памяти та в уяві хисткою та блідою тіню; і таким чином і всі дальші пояснення про стан істнуючих релігійних понять мусіли з природи річи так само остати без впливу на життя. Навпаки, коли те питання упало на первісно живий ґрунт, так що направду зродилася віра, що є блаженство і була сильна воля, доступити блаженства, і середники до блаженства, подавані дотеперішною релігією, приймалися з огляду на се з глубокою вірою та щирою повагою, то мусів, коли на той ґрунт, що власне ради своєї поваги довший час не допускала розяснення прикмет тих середників, те світло остаточно таки упало, зродитися страшний перестрах супроти обману над спасенням душі і запопадлива журба, аби те спасення уратувати на инший лад і не можна було жартом а брати того, що, здавалося, грозило вічною погубою. Дальше, одиниця, що перша дійшла до того переконання, зовсім не могла вдоволитися тим, аби лише свою душу ратувати, байдужна на долю всіх инших безсмертних душ, бо, згідно з її глибокою релігією, через те навіть її власна душа не була би уратована: лише з тим самим страхом, який вона мала за свою душу, вона мусіла боротися, аби всім людям на світі отворити очі на проклятущий обман.

(Продовження буде.)

і можливість надужуть усунути можна через контролю, виконану ясно через уряд і стронництва парляментарні, котрі введуть в склад ради надзорчої через своїх репрезентантів.

Односнє зась до зисків матеріяльних зауважить належить, що нигдоне не можуть досягнути уламка того, що організація державна коштовать би мусіла при нерівне лепшій, як вище вказано справности і елястичности. Зиски ті можуть бути в границях годжих урегульованих — а будуть они бодцем для ініціятиви приватної і зал твіна цілої справи, гдеж хиба переведення реформи в спосіб добровільний лежить в загальнім найістотнійшім інтересі, аби уникнути тривалого і болесного способу примусового вивласнення і колонізації, що потрвать мусіли би довгі ряди лат і без гвалтовних вторгнень обійтись не може.

(Докінчення буде.)

Висилайте партійний податок на вкл. кн. ч. 5.000 „Краєвого Союза Кредитового“ у Львові, Ринок 10.

Конференція в Ґенуї.

Звістки і поголоски.

„Times“ довідується, що Льойд Джордж запросив до Ґенуї президента союза англійських торговельних палат Бонта та полковника Арстронга, голову союза англійських промисловців.

Гурт представників визначних англійських банків, купців і промисловців вислав до Ґенуї меморіял з просьбою о постепенне знесення митових обмежень поміж поодинокими державами.

З Праги доносять: Перша комісія, якій буде доручена справа прослідження російської проблеми має замір видати зі свого гурту підкомісію для справ стисло політичних; тим самим політичні справи булиб обговорювані тільки на засіданнях тої підкомісії, до якої увійшлиб також представники Німеччини, Росії, Малої Антанти і Польщі. Кожна з тих держав мала би по одному голосі.

Німецькі часописи доносять, що час тревання ґенуенської конференції передбачено на протяг чотирох тижнів.

Підчас свят будуть вестися наради далі, кромі першого дня Великодня. Конференція працюватиме в чотирьох комісіях: загальній, економічній, фінансовій і комунікаційній. В кождій з комісій матиме Німеччина до двох делеґатів.

З Ґенуї доносять, що з англійської ініціятиви усунуто з передвступної конференції Польщу і малу Антанту. Одною з концепцій Льойда Джорджа є утворенне нової Найвищої Ради з великих держав та Росії і Німеччини, без участи Польщі.

Італійська мова офіціяльною мовою конференції.

Офіціяльною мовою конференції в Ґенуї признано італійську мову. На тій мові будуть видавані комунікати, бюлетини і запрошення.

Промова Льойда Джорджа.

На першім засіданню конференції Льойд Джордж промовляв як перший із запрошених делеґатів. Він заявив, що висліди конференції перейдуть усі ожидання, належить тільки постаратися, щоби для великого діла економічної відбудови Европи найти як найліпші методи. Ухвали прийняті в Канн творитимуть основу в цих переговорах: 1) Нарід, що прийняв реальні зобовязання супроти иншого народу мусить їх виповнити навіть після зміни форми влади, 2) Ніякий край не буде боротися проти інтересів иншої держави, 3) не вільно наступати на область другої держави, бо вона є під правною опікою инших держав.

На конференцію прибули представники усіх держав, що пізнали значіння мира в Европі. Там немає вже ні побідників, ні побіджених, ні учасників війни, ні невтральних. Представники народів зібралися, щоби промостити шлях до мира і відбудови Европи. Всі инші справи є підрядні, а їх полагодження може наступити щойно по усталенню мира. Мимо всіх мирових договорів теперішний мир в Европі є тільки позірний. Бесідник підчеркнув, що програму конференції усталено в Канн, та апелював, щоби її придержуватися.

Першою потребою Европи є під цю пору мир і всі будуть ділати в напрямі сього збереження. Вкінці Льойд Джордж висказав жаль, що представники Америки не беруть участи в конференції і висказав надію, що там найдеться й Америка, коли конференція піде добре. Бесідник додав, що як перед віками найдено в Ґенуї дорогу до Америки, так тепер належить надіятися, що в Ґенуї Америка віднайде Европу.

Промову Льойда Джорджа вислухано з великим напруженням.

Дальші промови.

Іменем Франції промовляв Барту. Він заявив, що ініціятива скликання конференції належиться Л. Джорджеви. Світ має досить слів — говорив бесідник — тепер дамо йому діла. Франція найліпше відчуває грозу війни. Конференція буде касаційним судом для поодиноких трактатів, яких ревізія є неприпускаєма. В справі відбудови Европи всі народи, побідні, побіджені й невтральні промовлятимуть на конференції на рівних правах. Французька делеґація повна прихильности для цьої справи і пригадує, що відбудова Европи є ділом, що присвічуватиме все і постійно французькій делеґації. (Живі оплески.)

Представник Японії бар. Іші висказав надії, які покладає Японія на ґенуенську конференцію.

Представник Бельгії, президент міністрів Туніс, витаний овацийно, заявив, що Бельгія вірить глибоко в успіх праць конференції.

Після цього промовив канцлер Німеччини Вірт, дякуючи за запрошення до Ґенуї. Німеччина трактуватиме праці конференції виключно з економічної точки погляду без втручування політики. Вона відноситься до конференції оптимістично.

Опісля серед найбільшого заінтересовання промовляв голова совітської делеґації Чічерін. Він пригадав заяву Факти, що в Ґенуї немає ні побідників, ні побіджених. Представники російського уряду прибули до Ґенуї, щоби враз з иншими народами працювати в інтересі мира і відбудови, бо в тій справі конечна співпраця усіх народів. Російська делеґація має на меті виключно економічні цілі, без наміру політичної пропаґанди. Російський уряд готовий отворити границі своєї держави для торговлі з усіми краями. Російські знатоки предложать доповняючі точки до рішень конференції в Канн, бо російські проєкти сягають далеко поза порішені там пляни. Відбудова Европи буде так довго немислима, доки народам грозитиме війна. Тому Росія підпиратиме проєкти зменшення зброєнь, готова також обмежити чисельність своєї армії. Відбудова Росії є конечна для відбудови Европи. Росія буде домагатися деяких військових ґарантій та економічної взаїмности. Вкінці Чічерін вичислив ряд концесій, які задумує дати Росія державам Европи. (Слабі оплески на салі).

Дискусія.

Барту навязуючи до слів Чічеріна запротестував рішучо проти нарушення денного порядку, ухваленого в Канн і заявив, що Франція не згодилась би на ряд дальших конференцій після ґенуенської.

В справі дальших конференцій заявив Льойд Джордж, що конференція в Ґенуї має усталити мир і промостити шлях до розоруження. Програма конференції, ухвалена в Канн дуже ясна й широка. Уява представника Росії Чічеріна найде в ній досить місця для праці. Деякі точки програми вже сьогодня небезпечні. Не належить ці небезпеки збільшувати. Засади, прийняті в Канн мають бути збережені.

За тим заявився також представник Італії Факта.

З черги заявив Чічерін, що о скільки конференція виключить з нарад справу розоружень, російська делеґація до цього пристосується.

Делеґат Франції Барту домагається рішучо, щоби всі присутні прийняли і визнали програму, ухвалену в Канн.

В тій справі хотіли ще промовляти Чічерін і Барту, одначе Факта перервав їм, заявляючи, що тема вже вичерпана. Відтак Факта зясував програму праць комісій, після чого засідання скінчилося.

Реченець чергового засідання ще не визначений. Комісії розпічнуть свої праці 11. ц. м.

Не забувайте на паску для наших інвалідів!

Жертви в грошах слати на вкл. кн. ч. 12.930 Тов. „Дністер“ у Львові вул. Руська 20. Жертви в натурі слати до „Дому українських інвалідів“ Львів, вул. св. Софії 25. 1-1

Преса.

Огляд французької преси. (25.—31. III. 1922).

Париж, 1. квітня 1922.

З нагоди приїзду Скірмунта до Парижа, довші статті помістили лише три денники, оплачувані тутешним польським посольством, а саме: „Le Temps“, „L' Information“ і L' Eclair“, які ведуть постійно польську пропаґанду: дотичні комунікати є тотожного змісту і виказують хиба стилістичні зміни.

Всі ті статті, зладжені у формі біографій, або розмов зі Скірмунтом, підчеркують вагу порозуміння Польщі з малою антантою і балтійськими державами, однак позитивних інформацій про становище Польщі на ґенуенській конференції не дають. Справа східних границь і питання Східної Галичини не згадані ні слівцем. В інтерв'ю, оголошенім в „Temps“ і „L' Eclair“ з 31. III.. Скірмунт впевняв про миролюбивий напрям польської політики і зазначив, що Польща, яку версальський договір покликав до життя, не даючи їй майже ніяких границь, мусіла сама собі їх визначувати шляхом договорів, порозумінь і компромісів з сусідами; вона завершила остаточно се діло, в якім постійно кермувалася засадою союза з Францією. Відносно відбудови Росії, Скірмунт заявився проти міжнародньої консорції, бо ся на його гадку, не має виглядів на успіх; він бачить більше хісна в приватній ініціятиві і се не лише західних держав, які розпоряджують великими капіталами, але й сусідів Росії, задля їхнього знання місцевих обставин.

„Le Temps“ з 30. III. містить інтерв'ю з латишським премієром, Меєровічом про балтійську конференцію. Він сказав, що зїзд займався справою приступлення Литви до бльоку і ухвалив в тій цілі резолюцію про визнання де юре Литви Польщею. Дальше Меєрович згадав, що конференція займалася рівнож справою Вильна, Мемля і Галичини і висказалася за скорим остаточним вирішенням сих питань в інтересі усталення границь. Як сі питання мали би бути вирішені, Меєрович не сказав.

„L' Information“ з 26. III. подає телеґраму з Москви про приїзд чеського представника, Гірси, який заявив Чічерінови в імени Бенеша, що сей останній підчас своєї подорожі до Парижа й Льондону виступав постійно в дусі прихильнім до совітської Росії.

„Le Temps“ з 29. III. містить нотатку з Праги про ухвалу ради міністрів дотично автономного устрою Підкарпатської України. Виїмковий стан і цензура будуть знесені з початком квітня: аґрарна реформа буде приспішена, границю з Словаччиною усталиться шляхом порозуміння обох країн, на відбудову господарську краю, призначено 390 міліонів корон, себто 155 міліонів більше, як сума фінансових доходів Підкарпатщини. Цю надвижку покриває чеська держава. Небавом будуть усталені демократичні засади для введення в життя автономії.

„L' Humanite“ з 25. III. нотує вістку про спроби військових приготовань з боку Петлюри; його представник, отаман Сухочко, мав приїхати на днях до Відня з метою рекрутації старшин і порозуміння з Галичанами на базі союза з Польщею проти Росії.

„L' action Française“ з 31. III. містить довшу статтю п. заг. „Росія і святійший престол“, в якій розказується про спробу порозуміння між совітським урядом і Ватиканом: большевики предложили Венедиктови XII. навязання дипльоматичних зносин, заявляючи готовість допустити для пропаганди місіонарів, і се після свобідного вибору папи, католицьких та протестантських, виключаючи однак рішучо Поляків і Французів. Після деяких поголосок — продовжує стаття, — Венедикт був близький порозуміння, но смерть перервала його діло. Автор пояснює лібералізм большевиків супроти католицизму; їхнім бажанням розбити централістичну організацію православія, щоби тим чином ослабити політично значіння церкви взагалі: тому се вони попирають автономні національні церкви і раді пропаганді ріжних чужих, собі ворожих обрядів.

Большевицька юріспруденція в Ґенуї.

P. Reynald, сенатор і секретар комісії для заграничних справ поміщує в „Le Journal de Pologne“ отсю статтю про економічні перспективи в Росії:

Всі зусилля большевицьких делеґатів в Ґенуї зміряють до цього, щоби виєднати від великих держав юридичну базу для реалізації зовсім нового економічного пляну. Вони хотіли би нафтові й вуглеві промислові підприємства, приділені по найбільшій части Французам і Бельгійцям, передати англійським і німецьким ґрупам, що стоять в близьких особистих зносинах з Красіном.

Резолюції ухвалені в Каннах інспірував Красін, а зредаґовані вони так, що дають можність вповні зреалізувати плян большевицьких делеґатів в Льондоні; неточности, суперечности і двозначности в есенціональних точках позволяють інтерпретувати текст на ріжні способи.

В Каннах порішено, що коли правління совітів бажає „дістати заграничний кредит та відновити торговельні зносини з капіталістичними державами, воно повинно признати всі довги й публичні зобовязання, а дальше взяти на себе реституцію, віднову, а коли треба, індемнізацію всіх інтересів чужинців“.

Така неточна редакц'я дає совітам право й можливість усунути всіх давних концесіонарів, обіцюючи попросто їх зіндемнізувати, а відтак передати ці концесії зовсім иншим ґрупам.

З другого боку перша точка резолюції, ухваленої в Каннах, усталює принціп, що навії мають право „орґанізувати в нутрі власного краю свою владу посідання". Тимсамим треба числитися з можливістю, що совіти використають згадані неясности на свій лад. Вони зперед захоплять старі концесії, а опісля не звязуючись згаданими резолюціями, розпічнуть своє начесне діло, і втнуть конець кінцем вже зовсім третю штуку: доведуть до найчистійшої націоналізації.

Резолюція не передбачує ні способу індемнізації, ні її калькуляції, ні ґарантій платности. Правління совітів могло би на цій основі трактувати ці справи як свої внутрішні та заряджуватися після вподоби. Численні свідоцтва ненависти до чужинців, якими вони досі пописуються, дають гарний образ, як вони розумітимуть рівність та безінтересовність в їх майбутніх зарядженнях.

Тому для збереження поважних інтересів чужинців в Росії необхідно буде застерегти в Ґенуї, що належні чужинцям індемнізації на випадок націоналізації або втрати підприємств — будуть оцінювані міжнародніми орґанами та виплачувані в золотій рублевій валюті.

Совіти дали вже стільки доказів неохоти числитися з капіталами, вложеними в промислові інвестиції або переводити індемнізацію хиба лише для конкуренції соціяльного капіталу в хвилі націоналізації, що згадані висше застереження являються конечними. Бо який же нагляд над біжучими рахунками або емісіями облігацій? А що до платности, то хто уявляє собі божевільні дотепи большевиків на тему випускання славетних совітських рублів, яких накопичили досі стиртами в квадрилійонах міліярдів? Тому в цій справі треба спеціяльних ґарантій. Треба не допустити до націоналізації, як що належні індемнізаційні платности не можуть бути зреалізовані у відповідній валюті.

Міжнародня конференція в Ґенуї могла би тим самим улекшити реалізацію пляну передання нафтових і вуглевих концесій великим ґрупам (не иншим як Шель, Німецький Банк і Стіннес), та чи Красін не випрацював вже з ґрупою Шелля проєкту стоваришення, котре взяло би в свої руки транспортовий монополь та експорт нафтових продуктів, а з чого бенефіції йшли би по рівним частям між згадані ґрупи і совітське правління?

З побуту Скірмунта в Парижі.

Париський кореспондент всіх польської преси в „Ґазеті варшавскій" з 8. с. м. пише, як польський міністр заграничних справ оправдувався перед Поанкаре з самостійного кроку представника Польщі в Ризі, мовляв „може надто поквапно висунено в Ризі деякі постуляти" та що польське правительство не уважається звязаним договором, підписаним в Ризі його представником. А що хитрий Чічерін використав здобутий в Ризі документ для відповідних ходів на міжнародній арені, п. Скірмунт пійшов до редакції „Пті Парізієн" і в розмові з редактором заявив, що польське правительство уважає риський договір тільки за... протокол, в якому зясовано дезідерати, котрі нічим не вяжуть його.

Та головною метою візити п. Скірмунта у Поанкаре була чергова просьба в справі затвердження східної границі Польщі. В цій справі п. Смогоржевскі пише:

„З стерґшись що до риських резолюцій, п. Скірмунт перейшов до справи наших східних границь, навязуючи до сього, що одна з точок ґенуенської програми каже, що всі держави мають зобовязатися до ненападання на своїх сусідів; отже перше всього треба полагодити справу границь, треба їх ввести до міжнароднього права, щоби кождий край знав, яка лінія ділить їх від сусідів. Що до Польщі, то справа її східних границь не є ще на міжнародній арені унормована. Було би бажаним, щоби це сталося як найскорше.

Поанкаре відповів, що й він є тої думки, що теперішна хвиля видається йому відповідною.

Скірмунт вияснив, що польське правительство — покликуючись на 87 арт. версайського договору, який резервує для головних союзних держав право означити східні границі Польщі — задумує звернутися індивідуально до всіх правительств цих держав з просьбою о визнання нашої східної границі, яка в цілій довжині визначена шляхом обопільної згоди риським договором.

Скірмунт підчеркнув, що розуміє, що визнання нашої східної границі є в певній мір залежне від унормовання ситуації Виленщини і Східної Галичини в рамах польської держави. Отже що до Виленщини, то справа по довгій боротьбі корисно полагоджена по думці ліберальної програми польського правительства і бажань держав. А що до Східної Галичини, так польське правительство опрацьовує в цій хвилі статут сього краю, який запевнить якнайширші права непольському відламови місцевого населення, не наражуючи на небезпеку цілість польської держави. Поанкаре висловив думку, що мериторично порушування справи Східної Галичини може є передчасне; а що до Литви, то Франція ужиє цілого свойого впливу, щоби допровадити до нормальних відносин між Литвою і Польщею, до чого йому дасть нагоду приїзд литовського премієра Гальванавскаса".

Слід зазначити, що французька преса приїзд п. Скірмунта прийняла доволі холодно. Замітний привіт „Іманіте" під заголовком: „По що сюди приїжджає Скірмунт?" В ньому пишеться: „Польський делеґат приїжджає сюди як послушний васаль, щоби запитати свойого суверена Поанкаре, що має говорити в Ґенуї. Мабуть передтим поїде повторити Льойдови Джорджови те, що йому подиктує Поанкаре, щоби ще раз спробувати пресії.

При такій методі, очевидно, польська марка не піднесеться понад зеро".

Польща.

Горячка з граничними стовпами.

Головна гранична комісія покінчила теоретичне розмежування польсько-російської границі на поліському відтинку. З настанням весни має початися вбивання граничних стовпів на цілому просторі поліського відтинка.

Балаховіч оправдується.

З Варшави доносять, що Балаховіч вислав на руки маршалка польського сойму отвертий лист, в якому впевняє, що усі піднесені проти нього закиди є безосновні, та що вн х че зложення над ним суду, який викаже його невинність.

Емільоґ надужить „патріотичного" банку.

З Варшави доносять: головна справа директорів Банку Польського Купецтва з обжалованням їх о валютові мальверзації найшлася вчера перед найвисшим судом. Темою касаційної розправи мало бути дві скарги оборонців директорів Мазуркевича, Жмудзкого і Затхера. Одначе найвисший суд не розглянув повищих справ амортизуючи ціле поступовання.

Орґанізація російських монархістів в Польщі.

„Курієр Польскі" доносить: В ночі з 7. на 8. ц. м. видалено з границь польської держави п. Любімову, голову російського Червоного Хреста разом з її чоловіком бувшим помічником варшавського ґенерал ґубернатора Її доведено участь в акції російських монархістів.

Той часопис довідується, що п. Любімова одержувала гроші від російської еміґрації в Парижі. Останніми часами одержала вона відтіля 70 тисяч франків.

Стверджено відтак, що ґенерал Врангель прислав на її руки приказ іменуючий видаленого вже з Польщі ґенерала Новікова начальним вождом оружних російських сил в Польщі. Крім цього приказу наспіла ще подробична інструкція, як треба перевести плян орґанізації російських монархістів до оружного виступу проти совітів. Плян цей полягав на викликанню повстання в білоруських провінціях.

Присилайте складки на пресовий фонд на кн. ч. 30.000 в Союзі Кредитовім, Львів, — — — Ринок 10. — — —

Совітська Росія.

Воєнні приготовання совітів.

Совітська влада — як твердить „Rigaische Rundschau" — концентрує війська на північнім, західнім і південнім пограничу. Троцький старається піднести боєвий настрій червоної армії і заохочує їх до війни. Мимо цього — пише „R. R." — не можна вірити в можливість якоїнебудь офензиви з боку совітів, бо відносини в совдепії такі, що кожда війна спричинила би упадок большевиків. Приготовання до війни робиться тільки з огляду на одночасні приготовання російських контрреволюціонерів за границею.

Товариство російсько-німецького зближення в Москві.

На днях відбулися в Москві збори тов-а російсько-німецького зближення. Представник Німеччини д-р Свірін в своїй промові на них зборах заявив, що нещасна війна розєднала морально близькі собі народи та що це зближення належить під цю пору відновити. До ради тов-а вибрано рівне число Росіян і Німців. Завданням тов-а є культурне, торговельно промислове й научно-технічне зближення Росії з Німеччиною (Рпр.).

Троцький керманичем дипльоматії.

„Новоє Время" подає, що Троцький уступає із становища наркомвоєна. Він стане керманичем дипльоматичної діяльности большевиків.

Похід на церкву.

Як подає „Таймс" з Ревля, совітський уряд зарядив арештовання усіх російських духовних, що ставлять опір реквізиції церковних скарбів. Кількох духовних засуджено на кару смерти. Кара смерті грозить також патріярхови Тихонови.

Процес есерів.

„Голос Росії" довідується, що на процес есерів большевики покликали 137 свідків. Арештовані есери в третє відказалися відповідати на питання.

Закриття фабрик в Москві.

З браку сирівців в Москві закрито 28 фабрик. Робітники, позбавлені праці осталися без всякого заробітку. (Рпр.).

„Магатма" Ґанді.

Недавно арештований Англійцями апостол індійської національної революції Ґанді має тепер 53 літ. Походить з роду „Гоніян", то є такого, що належить до секти вегетеріянів, які відзначаються побожним і аскетичним життям.

Ще 1903 і 1905 рр. він зорґанізував в полудневий Африці пасивний опір Індусів проти тамошних властей. В 1919 р. вернув до вітчини і розпочав явну боротьбу з британським панованням, орґанізуючи бойкот виборів до парляменту і взагалі всього державного устрою: діти мали не ходити до англійських шкіл, урядники, адвокати до бюр і судів і т. д.

Але Ґанді не є революціонером в европейськім значінню, він є „магатма" — отже пророк і апостол, що має обявлення з гори. Він думає, що індійська цивілізація, це одиноко здорова цивілізація, до якої він заборонює приймати що небудь із европейської культури „демона", почавши від убрання а скінчивши на — школі.

Попри теорію пасивного опору (бойкоту, безкровної революції) Ґанді є приклонником принципу „не противитися злу"; ці два поняття так тісно сплелися у його учеників, що по його арештованню запанував в Індіях глухий спокій; ніхто не реаґує зброєю, але Англійці добачують в тій тишині надтягуючу страшну бурю і бояться Індусів тепер більше, як коли небудь передтим, доки Ґанді був на волі.

Дописи з краю.

Добряни, пов. Городок.

Наша громада Добряни не остала позаду инших громад. Воєнна хуртовина витиснула тяжке пятно знищення в просвітнім життю нашого села. Читальня заснула блаженим сном, досить значну читальняну бібліотеку розграблено, кружок „Сільського Господаря" занепав, а гурток „Сокіл" пішов в ряди бойовиків. Здавалось — все пропало. Та згодом, коли стало оживати життя по всей українській земли — пробудилось поволи і наше село. Свідоміші одиниці взялись за діло. Завдяки місцевому парохови о. Козакови, та студентови Потихевичови відновлено в минулому році читальню, котра одна з перших, бо зараз 8. марта 1921. відсвяткувала 60. роковини смерти нашого батька Тараса, а з сею щасливою хвилею начинає двигатись життя вперед. Молодіж гуртується коло читальні, основується аматорський кружок, котрий зараз в початках дає зовсім удачно Лопатинського „Свекруху". Підбадьорений успіхом береться за труднійшу штуку „Невольник", з котрого вивязується бездоганно. Се мало незвичайно користний вплив і на инших громадян. Ті, котрі застрашені погрозами, та „ґвалтами" сусідів, — слабодухи, — будьто такі, що боялись стратити ласку „можних" теперішної хвилі, ба, навіть працю-

вали погубно для народної справи, ті схаменулись, завернули з блудної дороги, та пригорнулися до спільної праці. Дякуючи припадкови, прибув в наше село щирий працівник на поли аматорських вистав, та організатор сільських хорів п. Лука Демчук, непринятий вже від трьох літ в державну службу, старший почтовець. Він то передусім занявся зорганізованням приватної школи в місце розбитої та нечинної від 1919 р. державної, яку сам провадить. Зорганізовано прегарний хор, який не уступає нічим міським. Він то окраса нашої церкви, стягає много цікавих та любителів співу з сусідних сіл.

Вслід за сим ліпші сили та голоси дали на Новий Рік „Наталку Полтавку". Гарний се був образець, як на скромній сцені нашої читальні правив удачно свої залицяння „пан" возьний, на котрі у відповідь дістав дулю від Наталки, або карикатурна фізіогномія Виборного. В доказ удалости було се, що на просьбу чужосторонців, мусіли наші аматори повторити згадану штуку. Так пройшов згаданий час і в річницю пробудження читальні в неділю 26. марта 1922 р. відсвятковано знову Шевченківські роковини концертом в честь Кобзаря. З посеред зелені, на тлі народних красок виглядало погруддя Тараса, та наче вслухувався в свої віщі слова, які плили з уст дітвори та молодіжи в Його честь. Концерт почав гарно обдуманою промовою про життя та значіння творів Шевченка Северин Паньо. Відтак поплили переплітано хори з декламаціями. Тут годиться піднести головно ліпші декламації Сев. Паня, Марійки Козаківної, Анни Криса, Стефана Налепа, та справді артистичну декламацію Івана Куби. Хори під умілим проводом п. Демчука відспівали: Журавлі, Ви жертвою впали, Червону калину, На бережку у ставка, Гей у поли жито, Галаґіґі. Свято закінчено відспіванням гимну „Боже великий, єдиний", та народним гимном „Вже воскресла Україна". *Учасник.*

Краків.

Відгомін смерти бл. п. Івана Кивелюка.

Одержуємо таке письмо з просьбою о поміщеннє:

Велику втрату, яку понесло Товариство „Просвіта" через смерть бл. п. Івана Кивелюка, відчули разом з цілим українським громадянством і ми заточенці на Заході.

Склалося так, що ми не змогли в свій час з'явитись хочби в делеґації на се сумне торжество у Львові, щоби у послідне зложити іменем громади Українців заточенців глибокий поклін Його тлінним останкам.

Най же хоч коротенька згадка бодай в части вирівнає наш довг великої вдячности для Покійника. Ми всі тут були очивидцями Його тяжкого положіння яко вязня в Домбю, безсильні щоб йому в чім небудь помогти, з німим подивом для Його великого спокою і гарту духа. Він страждав мовчки, ще й других потішав і додавав відваги і сили: „Лихо мине, гаразд буде".

Тому память про Нього най остане в серцях наших на все, а Його заслуги хай світять гідним приміром того, що для добра народу працювати можна і в найтяжших умовинах життя, бо сили до тої святої праці додає сам Бог.

Краків, в марті 1922.

Інж. Коритовський Роман, Цибяк Лев, Целевич Осип, Андреєвич Стефан, Гугульська з Голубовських Леонтина, Солчаник Осип, Вовк Іван, Новосільський Микайло, Лис Микола, Поплавський Іван, Смик Петро, Мицик Гнат, Гарасимів Петро, Лашин Юрко, Лозинський Іван, Романюк Стефанія, Грех Іван, Гусаковська Ганна, Загаєвич Петро, Теліщак Василь, Перець Іван, Городиський Федор, Мількевич Володимир, Якубець Андрій, Ужинчук Василь, Козел Петро, Танич Іван, Дутківна Н. і много инших.

На фонд для сиріт по бл. п. Кивелюкови складаємо отсим 30.000 марок.

Щирець, пов. Львів.

Вартість польської конскрипції.

(До відома п. д-ра Робля, комісаря львівського староства.)

П. комісар тягали мене два рази перед своє лице за конскрипцію. На деякі мої заміти заявили, що їм не йде о політику, тільки о статистику. Що варта ся ваша статистика і до чого вона здала, нехай послужить отсей факт. Митроп. консисторія зажадала дати до шематизму. Я виписав число населення моєї парохії з вашої статистики після конскрипції з 30. вересня 1921 р. І здивувся! Найбільша громада з моєї парохії — Острів — зійшла на четверте місце. Зробився „цуд".

Після австрійської конскрипції 1911 р. було в Острові: греко-катол. 1299, лат. 284 еванг. 106, жид. 154, а ваша конскрипція з 30. вересня 1921 р. подає в тім самім Острові: греко-кат.: 940, лат. 579, еванг. 46, жид. 67,

Ми привикли до того, що за Австрії фабриковано Поляків, але щоби і віроісповідь фальшовано, сього не бувало! Тому мусів я власними ногами справджувати той „цуд" і здерти з нього маску ореолу. Показалось, що в тім самім Острові є: греко-кат. 1232 (без осіб за межами громади), лат. 256 (урядники, поліція, залізничники, учительки, комірники), еванг. 84, жидів 101,

Не шкода тільки мук нашого народа і наших коштів? Таж то само можна було зробити хитромудро при зеленім столику!

Мих. Баричко, парох Щирця.

Присилайте жертви на будову памятника ІВАНА ФРАНКА до Краєвого Союза Кредитового Львів, Ринок 10., ч. вкл. кн. 40.000.

ТЕЛЕҐРАМИ.

Промова д-ра Вірта.

Ґенуа. (ПАТ.) Німецький канцлер д-р Вірт говорив: З економічного боку творять усі народи одну нерозривну цілість. Правда, що декотрі малі народи не мають великого економічного значіння, але й найменше звено цього великого ланцюха світової господарки не можна безкарно занедбати, коли не хочеться перервати ланцюха. Виходячи з цього заложення, конче треба, щоби при спільних працях усі народи мали рівне право. Це, поважані панове, були причини, котрі казали німецькому правительству прийняти запрошення на конференцію і відложити важні справи внутрішньої натури. Суспільне й економічне положення Німеччини внеможливлює німецькому правительству перебувати за границею довший час і переносити точку тяжости праць поза границі держави. Кажу отверто, що німецьке правительство взяло на себе відповідальність, коли в нинішньому положенню точку тяжости своєї політичної діяльности на багато тижнів перенесло на заграничну область. Але тяжшою була би наша відповідальність, коли ми держалися би оподалік від конференції і не брали участи в розвязці европейських питань. І тому приріка́ємо Вам, у цей рішаючий мент працювати спільно з усіх сил для спільного добра.

Німецьке правительство готово працювати спільно над розвязкою завдань, поставлених конференції, сподіючись, що й инші заступлені тут великодержави в цьомуж дусі на цій конференції співділатимуть. Весь світ нині економічно знищений і грозить йому повне вичерпаннє, що є багато більшою небезпекою для майбутнього людства, як ці нещастя, які людство навіщують лише час до часу. Скликаннє конференції є доказом збільшення свідомости теперішнього економічного і фінансового стану світа. Німецьке правительство переконане, що лише річева співпраця і щира воля всіх доведе до поважних вислідів. Економічні питання муситься трактувати зі становища світової господарки, незалежно від усіх політичних цілей. Німецьке правительство готово співділати над усуненням недовіря, котре від багато літ заколочує атмосферу світа. Европа знову вернула на небезпечний шлях минулої доби, котрої основним прінціпом був погляд, що лише тоді є корисним для кождого краю, коли в сусідній країні діється гірше. Яко наслідок цього обовязком супроти власного краю було згідно з цими поглядами в цьому напрямі вести діяльність. Така точка погляду на економічні справи світа це вже перестарілий прінціп. Переконалися, що добро власної країни залежить від успішного розвитку инших країв, так, що загальний добробут є ґарантією мира. І тому европейські держави мусять рішучо і відважно зійти з дотеперішньої блудної дороги і вернути до системи необмеженої торговлі, а з економічних відносин зняти всякі кайдани. Здаю собі справу з цього, що очі всього світу звернені на наші праці в Ґенуї. Всюди вичікують, що тут саме послідує економічне уздоровленнє світа. Невдача конференції скріпила би до останніх границь економічну крізу. В цьому дусі розглядатимемо всі пропозиції, а крім цього зі своєї сторони поставимо власні внесення. Шлях не є без небезпек, коли не хочемо вразити вражливости поодиноких народів. Німеччина економічно найтяще діткнена, а питання німецького економічного життя найтіснійше звязані з труднощами, які стрічають і инші краї. Наради над розвязкою великих проблєм світа слід вести з певною дозою оптимізму, який додає полету всім великим ділам.

Ленін їде до Ґенуї

Прага. (ПАТ.) Тутешні часописи доносять з Ґенуї на основі інформацій рос. прес. бюра в Рапальо, що Ленін є в дорозі до Ґенуї.

Рух в українських товариствах.

Загальні Збори „Української Бесіди" у Львові.

Дня 18. марта 1922 р. відбулися звичайні загальні збори Товариства „Українська Бесіда" у Львові в своїй домівці вул. Рутовського ч. 22. при значнім числі членів. По зложенню звіту через поодиноких виділових і уділенню абсолюторії уступаючому Виділови прийшла на порядок дневний загальних зборів справа театру Товариства „Українська Бесіда". В цій так важній для нашого загалу справі ухвалено на внесок голови д-ра Савчака вибрати редакційний комітет з правом кооптації зложений 1) з голови Тов. „Бесіда", 2) дир. Михайла Галущинського, 3) проф. Михайла Возняка і 4) адвок. д-ра Ярослава Олесницького. Комітет цей має приготовити основний матеріял дотично реорганізації Театру і відповідний реферат зложити на надзвичайних загальних зборах Товариства „Бесіда", котрі маються скликати ad hoc до дня 15. мая ц. р.

Відтак вибрано новий Виділ: а) як виділові: 1) Д-р Юлій Савчак, 2) Д-р Володимир Кульчицький, 3) Йосиф Дрималик, 4) Володимир Штогрин, 5) Д-р Теодозій Воєвідка, 6) Антін Іванович, 7) Михайло Возняк, б) як заступники виділових: 1) о. Іван Новосад, 2) Степан Шах, 3) Д-р Іван Грицай.

Нововибраний виділ уконституовався на засіданню відбутім безпосередно по загальних зборах, як слідує: 1) Голова: Д-р Юлій Савчак, 2) Заступник голови: Д-р Володимир Кульчицький, 3) Секретар: Антін Іванович, 4) Заступник секретара: Д-р Іван Грицай, 5) Господар і касієр: Володимир Штогрин, 6) Заступник господара і касієра: Степан Шах, 7) Референт театральний: Михайло Возняк, Виділові: 8) Йосиф Дрималик, 9) о. Ів. Новосад, 10) Д-р Теодозій Воєвідка.

Обіймаючи правління Товариства з цим новим роком адміністраційним звертається Новий Виділ до Вп. Громадянства з горячим зазивом до якнайчисленійшого вписування́ся в члени Товариства.

Виділ.

Що не знищила війна — те може кождої хвилі знищити огонь, тому обезпечайте своє майно на теперішню вартість в ТОВАРИСТВІ ВЗАЇМНИХ ОБЕЗПЕЧЕНЬ „ДНІСТЕР" у Львові вул. Руська ч. 20. І. 1—?

Відозви.

На свячене для бездомних, вязнів і сиріт.

Наближується Великдень! Рік тому привитав той сердечний день бездомних, наших вязнів та сироти Український Горожанський Комітет щирим словом і свяченим. Тепер діяльність У. Г. К. припинена. Правда, що приватна жертвенність української суспільности не дала їм моритися голодом в тому часі, однак жертвенність ця вистарчала на будні дні. На свято вона мусить поширитися й подвоїтися. Кождий з нас, хоч й убогий серед сумного лихоліття поділиться в цей день з своїми рідними тим, чим має, та словом надії на будучий схід Соняшного Дня. А вязні, а люде без очей, без рук, без даху над головою — чим ті поділяться, коли ми здорові й необмежені в свободі руху не підемо до них всіх із словом щирим, що й вони, хоч й бездомні та бездольні, хоч і за рештою та безвольні, всі вони нам ще дорозчі, як були, всі вони рідні, нам браття?

Спонуканий приватною ініціятивою, вів я цю акцію від закриття У. Г. К. до тепер, підіймаюся й сьогодня цього обовязку і відкликуючися до українських сердець, прошу о жертви для вязнів й бездомних. Не забутьте при свяченім на страдаючих! Скиньте в церкві, при взаїмних желаннях, їді і забаві лепту для Них!

Гроші прошу слати на мій рахунок до Тов. „Дністер" вул. Руська ч. 20, а жертви в натуралі до консуму Тов. „Дністер".

о. Л. Куницький.

До українців всіх земель.

Наближується Свято Христового Воскресення. Це Свято весни, життя і волі мають зустрічати в неволі ті, хто боровся за волю і щастя нашої Батьківщини — Українські Козаки за дротами. Забути в це Свято козака все одно, що забути рідну Неньку Україну, за яку він клав своє життя, а тому всякий мусить надіслати Писанку Козакови на Свята.

Всі пожертви на крашанку Українському Козакови Головна Управа Українського Червоного Хреста просить надсилати по адресі: Тарнів, Готель Брістоль, п. Грицькови Довженкови.

Головна Управа У. Ч. Х.

НОВИНКИ.

— **Конфіската.** Вчорашне число (43) „Громадського Вістника“ з д. 12. квітня сконфіскувала прокураторія за два уступи передовиці п. з. „Ґенуа“ та цілий переклад статті „А одначе була тут Литва і буде!“ (в рубриці „Преса“). Замічуємо, що ця стаття взята з часопису „Литва“, яка виходить у Вильні і перейшла там польську цензуру. (15.)

— **В справі процесу Степа Федака** і товаришів їздив на днях слідчий суддя Ангельскі до Варшави, щоби там переслухати Пілсудского щодо обставин, серед яких виконав атентат Степан Федак вечером в неділю 25. вересня 1921 р. Вчера вернув Ангельскі з Варшави і протокол переслухання Пілсудского знаходиться вже в руках прокуратури. Акт обвинучачення ще не викінчений, хоч слідство тревае вже семий місяць, а число обжалованих і свідків не так велике, щоби вже давно не можна було виготовити і вручити акту обжалування Супроти цього, що сейчас по святах розпічнеться нова каденція суду присяглих, а акт обжалування до того часу не буде доручений, або не буде правосильний, головна розправа проти Ст. Федака і тов. може відбутися найскорше аж в другій слідуючій каденції себто з початком серпня ц. р.

— **Поможм інвалідам з української війни!** В понеділок, в другий день Великодних свят відбудеться по церквах цілого краю збірка жертв на українських інвалідів. Того дня появиться в розпродажі присвячена інвалідам „Однодніввка“, на якої багатий зміст складаються статті і твори наших найкращих авторів. Увесь дохід з її розпродажі піде на інвалідів. Віримо, що ні один свідомий Українець не відкажеться купити ту книжку і зложити відповідну жертву на удержання тих, що в обороні свободи втратили сили і здоровля.

— **Тягнуть данину.** До села Острова коло Тернополя впало дня 6. ц. м. двох жандармів з екзекутором і при помочи двох громадських посіпаків грабили громаду за данину. Забирали збіже, кожухи, здирали з ніг чоботи, штани і т. п. В кого була хата зачинена, виважували двері, розбивали скрині і забирали всяке добро. У вдови Мужилихи взяли останнє жито, у Сайдака ячмінь, зладжений на насіння.

— **Під обухом поліції.** В селі Гійчу, пов. Добромиль, відбулася дня 30. марта ц. р., внедовзі по данім там концерті Шевченка ревізія у о. Мариновича на устне припоручення староства. Аж чотири постерунки польської державної поліції впали рано на парохію. Самого о. Мариновича взяли силою з церкви перед Службою Божою, де багато людей чекало на сповідь. Пароха і всіх домовиків на час ревізії, що тревала 4 години, арештовано. Підчас ревізії поводилиса польські поліцаї дуже брутально, головно поліцай Божко. Позабирали „Світ дитини“, числа „Українського Вістника“, „Гр. Вістника“, „Діла“, кореспонденцію, релігійні книжки, навіть музичні підручники. По ревізії не арештували нікого. Була це месть команданта польського постерунку Чеха, якому у його ріжних „зделках“ є на перешкоді о. Мар. і якому він від давна відгрожувався, що „мусі тих Українцуф поарештоваць“. І за його доносами та місцевих польських конфідентів позволило староство на ревізію, при якій поліцаї своїм поведенням нанесли шкоду і гризоту домови о. Мариновича.

— **Нагінка на Наддніпрянців в Тернопільщині.** Тернопільське воєвідство розвинуло широку ловлю Наддніпрянців. Звозять їх в тернопільську вязницю, а звідти багатьох висилають до большевиків через Підволочиська. Одного Наддніпрянця передали польські власти в руки большевикам, а ці зараз коло мосту його розстріляли. В ніч з 3. на 4. квітня відправлено для передачі большевикам Глодзінського (з Укр. Армії, родом з Камянця), Мартиновського (з Гайсинщини), але большевики закрили прийом до кінця ґенуенської конференції. В Збаражині заарештовано бандуриста Костя Місевича, бувшого члена Центр. Ради, якого притримали тиждень в криміналі („по непорозуменю“) і відібравши документи, вислали на захід мабуть в табор у Ланцуті. Так віддячуються своїм союзникам!

— **Польські „матечкі“** виманчують гроші від українських несвідомих людей на польські цілі і на „косцюлкі“. В половині березня ц. р. вешталися по Добромильщині польські „матечкі“ десь аж з під Кросна. Ходили до кожної хати, не минаючи Українців і видурювали гроші на польські цілі. Ці „матечкі“ ще дальше крутилися по повіті. Цікаво, чому наші священики не поінформують наших людей, як треба.

— **На увагу православним еміґрантам.** До православної церкви на Францішканській вул. прибув панотець. Служби і навчання відбуватимуться на протязі усього тижня, а так само відбудуться усі Великодні служби Всенощна. Просять співаків до хору.

— **Справлення помилки.** В 41 ч. нашого щоденника з 9. квітня ц. р. в новинці п. з. „Вибрики повітового секретаря“ треба справити позицію 30.000 на 3.000 мп.

— **На кого впадуть сльози?** Після відвороту українських військ з Рудеччини, польські вояки убили з розмислом, чим опісля хвалилися, Івана Музику, бідного селянина з Дубанович пов. Рудки літ 64 цілковито глухого. Погибший оставив незаосмотрену жінку і двоє малолітних дітей (старший син був в неволі на Сибіри від 1914 р.) По урядових доходженнях вдові Катерині признано на основі рішення Намісництва, Департ. сусп. опіки ч. XXII/6151/238 з дня 28. I. 1921. на час вдовицтва і 11 літному сироті Михайлови до дня 27. лютого 1928 р. „відшкодовання“ у висоті 33 мп. і 60 фен. на особу! Це відшкодовання, що, аж смішно писати, виносило на дві особи місячно аж 67 польських марок і 20 феників, виплачуваних до дня 1. квітня. Того дня староство в Рудках зарядило здержання виплати тої „великої“ квоти і казало інтересованим старатися о це відшкодовання у вищих властей! Коментарі злишні, бо сам факт говорить за себе.

— **Промоція Українця в Празі.** Дня 31. марта ц. р. о год. 12. в полудне відбулася на Карлівськім університеті в Празі промоція п. Осипа Цюпки з Болестраший на доктора прав.

— **Кабінет Вишиваного.** Румунський міністер Фльореско заперечує в польській пресі поголоску про мниме утворення Василем Вишиваним провізоричного уряду для України.

— **„Равбрітерство“ у Львові.** Мешканці улиць Калечої, Мохнацкого Хмельовского і околиць Цитаделі, апелюють до львівської поліції, щоби зволила краще зберегти їх життя і майна, бо ті вулиці вибрали собі тепер бандити за терен своїх операцій. Як це свідчить про Польщу — пишуть Поляки — що в місті Львові мешканець, йдучи спати, мусить класти під подушку револьвер, а під двері барикаду? Справді — як це свідчить?...

— **Охранник на гостинним виступі.** На днях зявився був на львівськім горизонті тип — на імя Нестель, який стоїть на услугах поліції. Цей тип крутиться між Віднем і Львовом. Представляється як представник сіоністичної організації і ширить верзії, які підсуває йому поліція. Тепер виступає цей піванальфабет в ролі студента віденського університету. Перестерігаємо перед ним наше громадянство в краю і на еміґрації.

— **Річниця Сведенборґа.** Цього року припадає 150-та річниця смерти „батька спіритизму“ Сведенборґа. Цей „ясновидючий“ шведський учений і математик присвятив своє життя дослідам над можливістю порозумівань з духами померших і по свідоцтвам людей того часу дійшов був до світлих результатів. Написав ряд книжок, в яких розвинув цілу систему спекуляційного містицизму, опертого на фізичних науках і на строгім розумованню. Відкидає догматичну церковну науку і голосить віру в єдиного Бога-Ісуса та в можливість зносин живих з мертвими.

— **„Учительське Слово“**, чч. 2—4 (лютий — март — квітень) вже вийшло з друку і розсилається всім нар. учителям. Зміст сього партійного числа подамо в „Літературнім Вістнику“. Число це підпало конфіскаті польської цензури.

— **Нові видання „Української Автокефальної Церкви“.** Рухливе видавництво „Укр. Автокефальна Церква“ видала незвичайно чепурно в українському перекладі (проф. І. Огієнка) Святу Великодну Відправу, Учительне Слово на Святий і Світоносний День Великодний, та Великодню Евангелію — як 46 — 48 чч. Видавництву патронує кремінецький епископ преосв. Діонисій.

— **Орґан східно галицьких Німців.** У Львові зачав виходити тижневник „Ost.-Deutsches Volksblatt“, як орґан східно-галицьких Німців. Редагує п. Гайнц Гекель. Адреса редакції: вул. Зелена ч. 11.

— **Святочний репертуар** Театру „Бесіди“ поміщений в оповістках нашого часопису. 1—3

ФУТРА забезпечує перед молями через літо, приймає до направи та замовлення на нові, купує сирі шкіри та приймає до виправлювання, Петро Карпяк Львів вул. Курикова 11 а.
1081 1—4

ОПОВІСТКИ.

Народний театр Тов. „Українська Бесіда“ у Львові, під артистичним проводом Олександра Загарова. Саля Тов. ім. М. Лисенка, вул. Шашкевича ч. 5.

СВЯТОЧНИЙ РЕПЕРТУАР.

Неділя, 16. квітня: попол. „ОЙ НЕ ХОДИ ГРИЦЮ...“, народня драма зі співами на 5 дій М. Старицького, вечером „БАРОН ЦИГАНІВ“, оперета на 3 дії Й. Штравса.

Понеділок, 17. квітня: попол. „МОЛОДА КРОВ“, комедія на 4 дії В. Винниченка, вечером „ЦИГАНСЬКА ЛЮБОВ“, оперета на 3 дії Ф. Легара.

Вівторок, 18. квітня: вечером „ВІЗНИК ГЕНШЕЛЬ“, драма на 5 дій Г. Гауптмана (переклад Б. Грінченка.)

Четвер, 20. квітня: Шевченківське Свято, — премера „МОМОТ НІР“, трагедія на 5 дій Єлисея Карпенка.

Початок пополудневих вистав о год. 3, вечірних о год. 7·30.

Білети продає раньше „Народна Торговля, а в день вистави від год. 10 до 12 перед пол. і від год. 2 попол каса театру.

Порядок Богослужень Страстного Тижня і Воскресення в Архикатедрі св. Юра

Четвер — 13. IV. о год. 9 рано: Архієрейська Служба Божа Василія Вел. з Вечірнею, посвячення Антимінсів і умивання ніг. Службу Божу править Преос в. Епископ д-р Йосиф Боцян. Хор під орудою о. Ів. Туркевича. О год. 6 веч. Страстні Евангелія.

Пятниця — 14. IV. о год. 9 рано Часи царські. О год. 11 рано Вечірня і винесення Плащаниці О год. 6 рано Єрусалимська Утреня при Гробі Господнім. Почетну сторожу при Божім Гробі сповняють Український Пласт.

Субота — 15. IV. о год. 9 рано Служба Божа Василія Вел. з Вечірнею. О год. 6 веч. Воскресна Утреня і Посвячення Пасок.

Неділя — 16. IV. О 6 год. рано Тиха Служба, свят. проповідь і свячення Пасок, що пів год. тихі Служби Божі. О 10 год. Торжественна співана Служба Божа. О 12 год. Тиха Служба Божа. О 4 год. пол. Вечірня з Обходом.

В Світ. Понеділок і Второк порядок Богослуження як в кожну неділю.

Порядок Богослужень в Преображенській Церкві

Великий Четвер: о 9 год. рано Соборна Літургія св. Василія Вел. з Вечірнею, о 6 год. вечер Служба св. Страстної Господа Н. Ісуса Христа.

Велика Пятниця о 9 год. рано Царські Часи, о 11 год. рано Вечірня з проповідю і торж. Обхід з Плащаницею, о 6 год. вечер Страстні Псальми і Надгробна Утреня Вел. Суботи.

Велика Субота о 9 год. рано Літургія св. Василія Вел. з Вечірнею і благословення хлібів, о 7 год. вечер Надгробное, Крестний Хід і Воскресна Утреня.

Неділя Пасхи о 6 і 7 год. рано читані Служби Божі, о 8 год. рано торжественна Літургія, о 10 год. рано послідня читана Служба Божа (замісто дванайцятки), о 5 год. вечер Вечірня з Проповідю.

Світлий Понеділок і Второк о 7 год. рано Утреня, о 7, 8 і 9 год. рано читані Служби Божі, о 10 год. рано співана Служба Божа в проповіддю. о 12 год. рано послідня читана Служба Божа, о 4 год. вечер Вечірня і Акафист.

Учительське Слово ч. 2—4 висилається на усі відомі адреси українського учительства. Хто до Великодня не одержить, нехай повідомить Редакцію. — Ред. Учит. Слова. 1101 1—2

Подяка. Управа Українського дому інвалідів складає щиру подяку Всеч. Отцю Совіт. Лопатинському за відправлення реколекцій і сповіди в Українськім домі інвалідів. 1092 а) 1—1

Реколекції для духовенства відбудуться заходом Т-ва ім. св. Ап. Павла у Львові в духовній семинарії в днях від 24 квітня до 27 с. м. с. р. Перша наука відбудеться в понеділок дня 24. с. м. о годині 6-ій вечером. Учасники будуть мати харч і приміщеннє в семинарії за оплатою 1000 мп. за добу. Проситься привезти зі собою білля на ліжко. Зголошуватися на адресу: Секретаріят Тов. ім. св. Ап. Павла, Львів, вул. Коперника ч. 36. 1—2

Товариство Захист для сиріт у Львові отвирає з днем 15. червня ц. р. в місцевости ПІДЛЮТЕ (п. Перегінсько).

Оселю для літників

Чудовий гірський воздух, високе на 600м. положення серед шпилькових лісів, здорова і смачна пожива, своє товариство, річна купіль в Лімниці або тепла мінеральна (сірчано-йодова), всілякого рода забави та прогульки, все те дасть змогу вичерпаним особам нашого громадянства гарно відпочати і прийти до сил. Вигідний доїзд лісною залізницею від ст. Брошнів на шляху Стрий-Станиславів. Цілоденне удержання (з 4-кратною їдою) коштуватиме 600—1000 Мп. від особи залежно від комнати. Буде також до винайму кілька комнат з кухнями, в яких дотичні родини можуть самі собі варити. На цей рік знайде приміщення тільки около 50 осіб. Хто хотів би заздалегідь запевнити собі місце, або дістати блищі пояснення, зволить звертатися письменно до п. Г. Е. Гашинського, Львів, вул. Руська ч. 20. („Дністер“). 6—6 992

ЛИСТУВАННЯ.

(Запити і відповіди).

Хто знав би де находиться **Теодор Безкоровайний,** бувший рядовий 9 тої бриґади І-го галицького Корпусу, який в 1920 р. був у шпиталі в Винниці (на старих касарнях) — зволить повідомити Анну Безкоровайну, Мшанець п. Глубічок великий коло Тернополя. 1099 1—1

Дрібні оголошення.

СТУДЕНТ, технік, заручиться з панночкою, котра допоможе йому до укінчення студій. Зголошення під Ч. 286 до Адміністрації. 1087 1—2

БУВШИЙ старшина У. Г. А. і уряд. зал. дор. не принятий до служби шукає відповідного заняття, може провадити спілки господ.-кооперативні, аматорські кружки, та инші просвітно-культурні організації найкраще на провінції. Зголошення слати до Адмін. під „Старшина“. 1098 1—1

УРЯДОВЕЦЬ поважної фінансово-економічної інституції, Українець-Галичанин з економічною освітою, бувший відповідальний діяч закордонних кооперативних Союзів, знає мови, глядає посади тут або на провінції — завідуючого або урядника

ЕКОНОМІЧНИЙ ВІСТНИК.

Майбутня ревізія цлових приписів.

Польські часописи доносять, що правительственні польські круги уважають актуальною справу ревізії дотеперішних цлових приписів, які усталено перед трьома роками в цілі охорони польського промислу перед конкуренцією заграниці. З огляду на знижку польської марки і на загальну і щораз то зростаючу доріжню, уважають тепер конечною цлову реформу.

На наш погляд тільки зменшення цлових тариф або частинне звільнення від цла могло би охоронити Польщу перед дальшим зростом доріжні. Польський промисл далеко не заспокоює хочби частинно запотрібування краю, а щодо якости продуктів не видержує конкуренції з заграницею. До того, коли возьмемо на увагу якість краєвого і заграничного товару і відчислимо від ціни цего послідного кошти цла і транспорту, то побачимо, що ціни краєвих виробів є висші від заграничних. Польські промисловці мотивують це тим, що вони купують сирівець за границею і платять чужою високоцінною валютою. Однак правда ціла здається лежить по середині, а саме що польські промисловці не спішуться зі знижкою цін, маючи опертя в цлових тарифах, які унеможливлюють імпорт з заграниці. З великого числа примірів наведемо хочби цей: кождий сільський господар знає добре, о скільки ліпші є рільничі машини німецькі або чеські від машин польських фабрик; чеська січкарня коштує в гуртівній продажи 400 чеських корон, що при нинішнім курсі рівнається 28.000 польських марок, підчас коли за січкарню краєвого виробу жадають 30.000 м. п.

Серед таких обставин польський промисл не був би в можности видержати успішно конкуренцію. І тут подає йому держава помічну руку, накладаючи на одну січкарню аж 15.000 мп. цла! Маючи таке опертя, польські промисловці не потребують робити старань о уліпшення своєї продукції і о зменшення її коштів, щоби виробляти ліпший і дешевший товар. Вони диктують ціни і радше магазинують товар, чим мали би дати його дешевше.

Вправді пізнали вже польські державні чинники, що тільки уможливлення конкуренції з заграницею може здержати дальшу доріжню і зарядили значну обнижку цла на товари першої потреби як матерії, убори, шкіру і т. д.

Тому що це зарядження є важне тільки на 6 тижнів, то воно не принесе ніякої користи для консументів. Можна бути певним, що товари спроваджені в часі цлової знижки, будуть замагазиновані аж до часу, коли ся знижка не буде обовязувати. Тоді продані дорого причиняться лише до збільшення зиску спекулянтів. Тільки нічим необмежена торговля і конкуренційне соперництво може постепенно привернути довоєнні відносини в торговли.

Польське правительство відказується помочи промисловцям.

Польський промисл звернувся з прошенням до польського правительства о признання йому кредитів, мотивуючи своє бажання браком готівки на виплати робітників.

Однак правительство полагодило всі прошення відмовно і заявило, що коли промисловці потребують готівки, то нехай продають свої запаси товарів, які замагазинували в цілях спекуляції.

Ціни збіжа.

Дня 10. квітня нотовано у Львові такі ціни збіжа за 100 кг.: пшениця 15.600—16.200, жито 10.500—10.800, ячмінь 9.200—9.400, овес 10.700—11.000, кукурудза 10.500—11.000, бараболя 2.900—3.100, фасоля 13.000—13.500, горох 10.500—12.000, біб 8.500—9.000, вика 9.000—11.000, лубін 8.300—8.600, гречка 9.700—10.100, мука: житня 16.000—17.000, пшенична 24.300—25.300, отруби пшеничні 6.900—7.200, отруби житні 6.300—6.600, Мішки 300—350. Конюшина 90.000—110.000 Солома 3.100—3.300, сіно 3,200—3.500, лен 19.500—21.000, гречана каша 19,500—20.500.

Курс грошей.

Курси заграничних валют. Львівська неофіціяльна біржа нотувала дня 11. квітня: американські доляри 3 820—3,825, одинки і двійки 3.720—3.725, канад. доляри 3.580—3.600, одинки і двійки 3.480—3.500, нім. марки 13.35—13.40, сотки 13·00—13·20, дрібні 12.80—13·00, леї 28.00—28·50, дрібні 27·00—28·00, чеські корони 72·00—72·50, дрібні 69·00 до 72.00, австрійські тисячки з новійшої емісії 950—970, старшої емісії 2200—2250, сотки новійшої емісії 90·00—95·00, стар. емісії 220·00—225·00, 50-коронівки 40·00—130·00, 20-коронівки 18—42, 10-коронівки 9—22, 1-ки і 2-ки 0·80—1·00, рублі 5 сотки 1·65—2·20, сотки 2·40—3·20 25-рубл. 1·60—2.10, 10-рубл. 1·50—1.60, решта дрібних від 0·80—1.00. думські тис. 35·00—45·00, думські 250-рубл. 20·00 до 40·00 карбованці 1·00—2·80, гривни 4·00—7·00, франц. франки 325—340, фунти штер. 16.200—16.300, шв. франки 750—780. Золото: 20 кор. 14.600—14.650, 20-франківки 14.250—14.300, 20-марківки 17.000—17.200, фунти шт. 14.500—14.550, 10-рубл. 18.500—19.000, дол. 3 670—3.680. Срібло: Австр. корони 238—245. 5-кор. 1240—1250, фльорени 620—630, рублі 1.040—1.045, копійки 4·70—4 80, амер. доляри 2.900—2.920, половинки і чвертки 2.750—2.760, канад. доляри 2.550—2.600, дрібні 2.400—2.420, леї 220—225.

в кооперативі, спілці торговельній, фінансовій або промисловій. Ласкаві зголошення до Адміністрації „Діяльному“ 2—2

ДЛЯ повертаючих з Америки! 200 моргів доброї землі, в тім 50 моргів лук, живий і мертвий інвентар, близько Львова до продажі в цілости або частями. Блищих інформацій уділяє рефлектантам прямо д-р Тіндель, Сколе. XX 2—2

ОГОЛОШЕННЯ.

Оповістка.

До відома членів „Повітової Спілки госп.-торг. в Бучачи.

Рішенням Загальних Зборів з дня 23. лютого 1922. підвисшено уділ на 1000 Мп. Згідно з постановами статута, кождий член **обовязаний доповнити** свій уділ найдальше до кінця ділового року, в противнім случаю тратить членські права.

Члени, які доповнять свого обовязку, одержать книжочку на товарові звороти.

Від вкладок платимо 10% і висше після умови.

Бучач, 1. марта 1922.

ПОВІТОВА СПІЛКА господарсько-торговельна кооп з обм. пор. в БУЧАЧИ.

1096 1—1

Позір Тернопільщина!

В цілі успішного ведення праці в напрямі відновлення старих та основання нових кооператив в Тернопільщині, основано при Філії „Просвіти“ в Тернополі ПОВІТОВИЙ КОМІТЕТ ОРГАНІЗАЦІЇ КООПЕРАТИВ, котрий урядує що дня крім неділь і свят від год. 9—13 в домівці „Народного Дому“ при вул. 3. Мая (партер в подвірю) і уділяє інтересованим особам всяких інформацій в обсягу кооперативної роботи.

1097 1—2 *КОМІТЕТ.*

Оголошення.

Заряд громади в Трускавці. ділаючи на підставі ухвали прибічної Ради з дня 1. марта 1922. розписує отсим офертовий переторг на видержавлення части громадського грунту під цегольню.

Час держави усталено на 25 літ. Оферти з поданням висоти заплати в готівці, як також уділу брутто в цеглі, які громада мала би одержати, належить вносити до Заряду громади в Трускавці до дня 22. квітня 1922. до 12 год. в полудне.

Вадіюм виносить 50.000 мп. Громада застерігає собі право вибору серед оферентів, без огляду на висоту оферти, евентуально неприняття жадної оферти без подання причини.

1094 1—1 *ЗАРЯД ГРОМАДИ.*

„Українська Видавнича Спілка“

1089 У ЛЬВОВІ 1—2

відновлює видання журналу

„ЛІТЕРАТУРНО-НАУКОВИЙ ВІСТНИК“.

Виходитиме від 1. мая 1922 раз в місяць в обємі 6 аркушів великої вісімки. Начальний редактор: Д-р ДМИТРО ДОНЦОВ. — Одвічальний редактор: ВОЛОДИМИР ГНАТЮК. — Ціна одної книжки Мп. 600, з порученою почт. перес. Мп 630. Передплата до кінця вересня 1922. Мп. 3.000, до кінця 1922 р. Мп. 4800. — Письма й гроші слати на адресу: Володимир Гнатюк, Львів, Чарнецкого 24. В Чехословаччині одна книжка Кч. 13. Замовляти на адресу: Василь Паліїв, Ужгород, Берчені 24.

Вже вийшов з друку заходом і накладом Українського Педагогічного Товариства та продається у всіх книгарнях підручник Нестора українських пасічників

МИКОЛИ МИХАЛЕВИЧА

ПАСІКА

Пяте оправлене видання з образками Ціна примірника 300 мп., з перес. 330 мп.

ГОЛОВНИЙ СКЛАД в

КНИГАРНІ

Ставропигійського Інститута в піднаймі Українського Педагогічного Товариства

3—3 Львів, вул. Руська 3. XVIII

ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ

:: „Народного Дому“ ::

господарсько-торговельного стоваришення зареєстрован. з обм. пор. в ТЕРНОПОЛІ відбудуться дня 28. квітня 1922 год. 12-ій в полудне в салі „Міщанського Братства“ в Тернополі з таким порядком нарад:

1) Отворення і уконституовання Зборів
2) Відчитання протоколу з попередних Зборів.
3) Звіт за рік 1921.
4) Розділ чистого зиску.
5) Зміна статута в цілій основі.
6) Вибір 3 а в разі зміни статута 7 членів Надзірної Ради.
7) Внесення і запити.

Білянс стоваришення є від 20. квітня п. р. виложений до перегляду членам в льокалі стоваришення, вул. 3. Мая ч. 3 в подвірю. До участи в Зборах є управнені лиш члени, що легітимуються уділовою книжочкою. На случай браку комплету відбудуться [illegible] Загальні Збори [illegible] год. 12·30, а рішення їх будуть правосильні без огляду на число присутних членів.

Тернопіль, дня 14. марта 1922.

ЗА НАДЗІРНУ РАДУ:

Д-р Степан Брикович голова. Михайло Губчак секретар.

1069 3—3

ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ

Кредитово-госп. Тов-а

„Українська Каса“

Стов. зар. з обм. пор.

в Чесанові

відбудуться в середу, дня 3. мая 1922 р. о год. 1. по полудни в льокалі філії Тов. „Просвіта“ з отсим дневним порядком:

1) Відкриття Зборів.
2) Відчитання протоколу з попередних Загальних Зборів.
3) Звіт Дирекції з діяльности і білянс за рік 1921.
4) Звіт Ревізійної Комісії.
5) Внески і запити.

Колиб в означеній годині не зібралося достаточне число членів приписане статутом, то другі Загальні Збори відбудуться тогож дня о год. 2. по полудни з тим же самим дневним порядком без огляду на число присутних членів.

ЗА ДИРЕКЦІЮ:

о. С. Метеляк І. Обшанський.

1088 1—1

ЗВИЧАЙНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ

Товариства кредитово-торговельного

„Сила“

стовар. зареєстрованого з обмеж. пор.

в Збаражи,

відбудуться в суботу, д. 22 квітня 1922 р. о год. 10. передпол. у власнім домі з слідуючим дневним порядком:

1) Відкриття Загальних Зборів.
2) Відчитання протоколу з послідних Загальних Зборів з 4. мая 1921 р
3) Звіт Дирекції з діяльности. з замкнення рахунків і білянсу за рік 1921.
4) Звіт контрольної комісії з внеском на уділення Дирекції абсолюторії
5) Затвердженнє замкнення рахунків і білянсу і уділення Дирекції абсолюторії.
6) Внесок Н. Р. в справі зиску за рік 1921.
7) Зміна статута.
8) Доповняючий вибір.
а) двох членів Н. Р.
б) одного директора.
9) Внески і запити.

Річний звіт, річні рахунки і білянс за рік 1921. є виложені в льокали „Сили“ до перегляду членів.

На случай браку комплету відбудуться другі Загальні Збори з тим самим порядком нарад і в тім самім льокали о год 11. перед полуднем того самого дня без огляду на число присутних.

ЗА НАДЗИРАЮЧУ РАДУ:

о. Зарчківський в. р. голова. П. Гевко в. р. секретар.

1093 1—1

X. ЗВИЧАЙНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ

парцелянійного Товариства

— „ЗЕМЛЯ“ —

стов. зар. з обм. пор.

— У ЛЬВОВІ —

відбудуться дня 29. квітня 1922. (субота) о годині 4. попол. в льокали Товариства, Ринок ч. 43, І. пов. (дім Ризниці) з отсим денним порядком:

1) Відкриття Зборів.
2) Відчитання протоколу з попередних Загальних Зборів.
3) Звіт Дирекції і Надзірної Ради і білянс за 1921 р.
4) Звіт Ревізійної Комісії.
5) Розділ зиску.
6) Вибір 2 членів Надзірної Ради.
7 Вибір Ревізійної Комісії.

ЗА НАДЗІРНУ РАДУ:

Микола Зарчківський заст. предсідателя о. Туркевич секретар.

1706 3-3

ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ

„Спілки господар. торговельної“

Стов. зар. з обм. порукою

в Чесанові

відбудуться в середу дня 3 мая 1922 р. о 2. годині пополудни в льокали філії Тов. „Просвіта“ з отсим денним порядком

1) Відкриття зборів.
2) Відчитання протоколу з попередних загальних зборів.
3) Звіт Дирекції з діяльности і білянс за рік 1921.
4) Звіт Ревізійної Комісії і внесення на уділення абсолюторії з рахунків Дирекції і Ради Надзірної.
5) Розділ зиску
6) Внески і запити.

Колиб в означеній годині не зібралося достаточне число членів вимагане статутом, то другі загальні збори відбудуться тогож дня о годині 3. пополудни з тимже самим порядком дневним, без огляду на число присутних членів.

ЗА НАЗІРНУ РАДУ:

о. І. Костюк голова. Ст. Трушевич секретар.

1090 1-1

Присилайте передплату!

КНИГАРНЯ НАУКОВОГО ТОВ-А ІМЕНИ ШЕВЧЕНКА

у Львові, Ринок 10, має новини:

Я. Мирний: Хіба ревуть воли (роман), Л. Толстой: Відродження (роман), О. Терлецький: Історія української громади в Каштаді, Свен Гедін: Багдад, Вавилон Ниневія.

ВАЖНЕ ДЛЯ СЕЛЯН!!

Нововідкрита Перша, праєва фабрика тканьних виробів Львів, вул. Пекарська 53.

Приймає прядиво, всякого рода льняні сирівці та чесане і мішане конопля, льняні і конопляні вичіски в заміну за готові полотна ріжного рода, цайги, хустки, шалі, матерії на матераци, стори, пішви, насипи і т. п. або також за готівку, платячи найвищу ціну. 1004 7—10

ПРИСИЛЯЙТЕ ПЕРЕДПЛАТУ!

Виказуючомуся сим купоном продаємо до свят **5%** дешевше від виставових цін **МІНЦЕР і ФРІШ.**

ОКАЗІЯ! ДО СВЯТ

продаємо блюзки, сукні, гальки, шляфроки, завивання, реформи, панчохи, рукавички, рівнож вибагливе білля ПО КАЗОЧНО НИЗЬКИХ ЦІНАХ

Маґазин Новостий для Пань

МІНЦЕР і ФРІШ

ВИТЯТИ!

XX ЛЬВІВ, КІЛІНСЬКОГО Ч. 1 (проти віденської каварні.) 2—2

УКРАЇНСЬКИЙ БУДІВЕЛЬНИЙ СОЮЗ

ЛЬВІВ, вул. ОССОЛІНСЬКИХ ч. 6

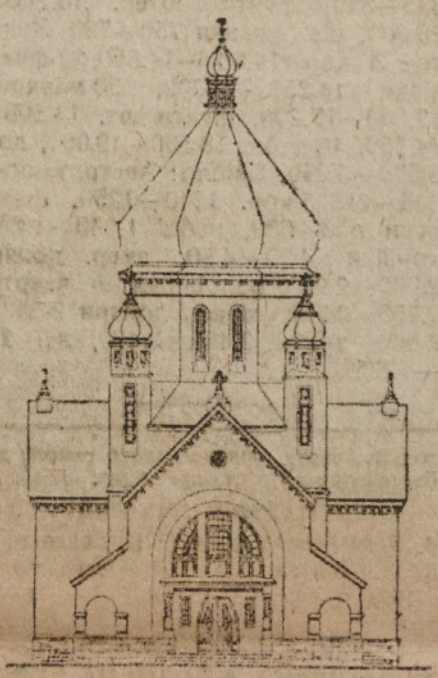

Виконує: пляни і кошториси церков, приходств та всяких будинків мешкальних і господарських.

Будує: млини, тартаки, прядільні, цегольні та всякі инші промислові заведення.

Продає: вапно, цемент, цеглу, дахівку, бляху, цвяхи, дошки, бальки, мотори.

XVI 1—3

РУРИ цементові, бетонові СХОДИ, ЦЕМЕНТ в бочках

достарчує з власних складів — „УСТРІЙ" Товариство промислово-будівельне, Спілка з обмеженою порукою.

1091a БЮРО: ЛЬВІВ, ВУЛ. ЛИЧАКІВСЬКА Ч. 64, I. 1—1

Ширіть наш часопис!

ВЛАД ОЧЕЙ і ВУХОНЬ КАФЛЕВИХ

рівнож всілякі роботи входячі в обсяг **кафлярства** виконує так в місци як і на провінції **по цінах умірковaних**

ВОЛОДИМИР ЛЕБУЗИНСЬКИЙ

конц. майстер кафлярський

в Тернополі, вул. Валова ч. 4

1083 в своїй реальности. 1—8

НА ВАКАЦІЇ або зараз пошукую панночки, котра би за удержання хотіла учити 2 дівчаток 7, 8 літ. Зголошення слати: Уряд парох. Баличі підгірні п. Соколів ad Стрий. 1058 3—3

ВИТЯГИ ис. рода, до шиття і вишивання, гуртом і на дрібно продає дешево і поручає свої робітні суконь і білля, де працює 27 сил

ЖІНОЧА СПІЛКА ПРОМИСЛОВА **„ТРУД"** — ЛЬВІВ, Ринок ч. 39. XV 9—20

Всюди до набуття!

П. Т. Відпродавцям в цілій Польщі достарчує гиґ. ґум „OLLA" лише: 1086 1—8

„Le Herax"

Львів, вулиця Гетманська ч. 8.

ПАРЦЕЛІ НА ПРОДАЖ. Читальня „Просвіти" у Винниках продає 14 будівельних парцель в центрі місточка; відомість в нотаріяті у Винниках. — Виділ. 2—5

Рентґенольоґічне Заведення

Д-р В. МІЛЬБАУЕР

Стрий, вул. Міцкевича ч. 22.

1017 4—5

ЛІКАР-УКРАЇНЕЦЬ перенесеться до місцевости, де міг би числити на відповідну практику. Проситься українські інституції і Громадян о ласкаве уділення блищих інформацій під „Доктор" до Адміністрації „Гр. Вістника", 1075 3—3

Українська КНИГАРНЯ і АНТИКВАРНЯ у Львові

ВУЛ. РУТОВСЬКОГО Ч. 22.

ПОРУЧАЄ:

Єлисей Карпенко: Білі ночі. Драматична поема.
" " Осінньої ночі. Траґедія.
" " В долині сліз. Драма.
" " Момот нір. Траґедія.
" " Святого вечера. Драма.
" " Едельвайс.
" " Земля. 3—4

„РІЛЬНИЧИЙ ДІМ"

заступництво Просецкійовської фабрики

РІЛЬНИЧИХ МАШИН Ф. ВІХТЕРЛЬОГО

НОВИЙ САНЧ, ВУЛ. ГОФМАНОВОЇ Ч. 1. Контора Ринок ч. 10,

ПОРУЧАЄ: криті керати Віхтерлього, ручні молотільні, кератні молотільні, цілковиті молотільні ґарнітури Віхтерлього зі скіряними пасами. Ручні і кератні січкарні. Млинки до мелення збіжа. Зелізні плуги. 757 Господарям уділяється кредит. 28-?

ДЯКА з гарним голосом, який провадив би хор та аматорський театр, що евентуально розуміється на книговодстві кооперативи з поданими услівями пошукує парохіяльний уряд Бродки п. Миколаїв над Дністр. 1084 2—2

140 літ істнує

Й. А. БАЧЕВСЬКИЙ

:: Рафінерія спірту, фабрика горівок, лінерів і руму ::

на Знесінню коло Львова

поручає:

Знамениті горівки: Аляш, Чищена, JOHN BULL, Старка, СТАРУХА, Житнівка

Правдиві овочеві наливки: Деренівка, Ожинка, Оріхівка, Помаранчівка, ТЕРНІВКА, Вишнівка

Недостежимі лікери: Cacao CHERRY, Cherry Brandy, Curacao Tripl Sec, Curacao Sec Sec, Griotte, Menthe Glaciale, Orang Tripl Sec, Orang Sec Sec, Rose, Vanile

СПЕЦІЯЛЬНІСТЬ ФАБРИКИ: SOUVERAIN.

до набуття в першорядних торговлях вин, делікатесів і в реставраціях.

1100 **140 літ істнує** 1—2

КОПЕРНИК і МАРУСЕНЬКА

висвітлюють від пятниці 7. квітня с. р.

взяту із скарбниці української сцени, велику, знамениту в свойому укладі драму з життя артистичної богеми п. з.

:: „ЧОРНА ПАНТЕРА" ::

при участи найзнаменитших російських артистів, як Полевицька, Потехіна, Юревський, Бурєв Даґомов, Десні, Борксов і ин.

Видає і за редакцію відповідає Осип Кузьма. З друкарні Спілки „Діло".